

Plánování a rozvrhování

Roman Barták, KTIML

roman.bartak@mff.cuni.cz

<http://ktiml.mff.cuni.cz/~bartak>



Od plánů k rozvrhům

- **Plánování** se zabývá především **kauzálními vztahy** mezi akcemi a otázkou výběru akcí pro dosažení daného cíle.
- **Rozvrhování** se soustředí na **alokaci** naplánovaných akcí **v čase a prostoru**.



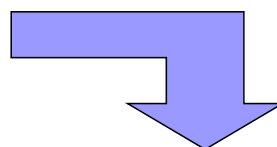
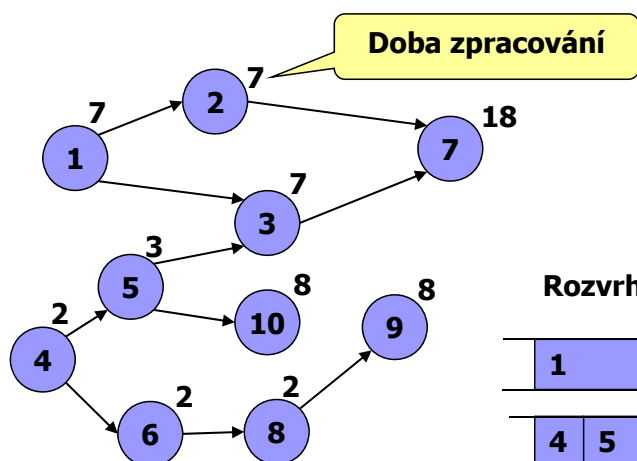
- Někdy je vhodnější obě úlohy řešit najednou.
 - Například pokud existuje hodně plánů, ale jen málo z nich má přípustný rozvrh

Rozvrhovací problém

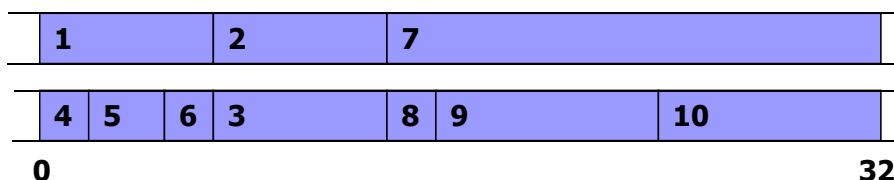
Rozvrhování se zabývá **optimální alokací zdrojů** dané množině úloh **v čase**.

Příklad (sestavení bicyklu dvěma pracovníky):

- úlohy mají pevně danou délku trvání, musí se provést bez přerušení a jsou mezi nimi precedenční podmínky



Rozvrh minimalizující čas ukončení poslední úlohy



Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Klasifikace problémů

- Rozvrhovací komunita používá pro popis problémů* tzv. **Grahamovu notaci**.

* používají se pouze unární zdroje

α | β | γ

Charakteristika zdrojů

- Popisuje způsob alokace úloh na zdroje
- jednoznačný zdroj
 - alternativní zdroje
 - identické
 - uniformní
 - různé
 - multi-operační model
 - job-shop,
 - open-shop
 - flow-shop

Charakteristika úloh

- Popisuje omezení aplikovaná na úlohy
- povolena preempce
 - precedenční vztahy
 - čas spuštění
 - uzávěrka
 - použití dávek

Kritérium optimalizace

Určuje zvolené optimalizační kritérium

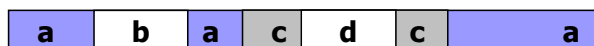


Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Charakteristika úloh

Zpravidla hledáme umístění úlohy v čase:

- čas **startu úlohy $s(a)$**
 - zdola někdy omezen termínem dostupnosti (**release date**)
- čas **konce úlohy $e(a)$**
 - shora někdy omezen uzávěrkou (**deadline**)
 - někdy je definován termín dokončení $\delta(a)$ (**due date**) jako očekávaný konec úlohy
- doba **trvání úlohy $p(a)$**
 - konstantní nebo závislá na zdroji (pokud je součástí problému alokace zdrojů)
- Předpokládáme, že v daném čase běží na zdroji maximálně jedna úloha (**unární/disjunktivní zdroj**)
 - úloha může běžet bez možnosti přerušení (**nonpreemptivní**)
 - $p(a) = e(a) - s(a)$
 - úlohu je možné přerušit prováděním jiné úlohy (**preemptivní**)
 - $p(a) = \sum_i p_i(a) \leq e(a) - s(a)$



Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Optimalizace

- V rozvrhování se často nehledá pouze rozvrh splňující dané podmínky, ale rozvrh v jistém směru optimální.
- Typické **objektivní funkce** používají následující pojmy:

<input type="checkbox"/> makespan C	$\max\{e(a) a \in A\}$
<input type="checkbox"/> lateness L	$e(a) - \delta(a)$
<input type="checkbox"/> earliness E	$\max(0, \delta(a) - e(a))$
<input type="checkbox"/> tardiness τ	$\max(0, e(a) - \delta(a))$
<input type="checkbox"/> absolutní odchylka D	$ e(a) - \delta(a) $
<input type="checkbox"/> čtvercová odchylka S	$(e(a) - \delta(a))^2$
<input type="checkbox"/> zpožděná úloha U	0, pro $e(a) \leq \delta(a)$ 1, jinak

- Další v praxi **běžná kritéria**:

- minimalizace rekonfigurace zdrojů
- minimalizace počtu použitých zdrojů
- minimalizace maximálního zatížení zdrojů
- maximalizace počtu rozvržených úloh



Plánování a rozvrhování, Roman Barták

<p>$Qm \mid r_i \mid C_{max}$ Lawler et al. [133]</p> <p>$Qm \mid \sum w_i C_i$ Lawler et al. [133]</p> <p>$Qm \mid \sum w_i U_i$ Lawler et al. [133]</p> <p>Table 5.2: Pseudopolynomially solvable parallel machine scheduling without preemption.</p>	<p>$Pm \mid prec \mid C_{max}$</p> <p>$P \mid pmtn \mid C_{max}$ McNaughton [152] 5.1.1 $O(n)$</p> <p>$P \mid outtree; pmtn; r_i \mid C_{max}$ Lawler [127] $O(n^2)$</p> <p>$P \mid tree; pmtn \mid C_{max}$ Gonzalez & Johnson [92] $O(n \log m)$</p> <p>$P \mid pmtn \mid L_{max}$ Lawler [127] $O(n^2)$</p> <p>$Q2 \mid prec; pmtn; r_i \mid L_{max}$ Lawler [127] $O(n^2)$</p> <p>$Q2 \mid prec; pmtn; r_i \mid L_{max}$ Lawler [127] $O(n^2)$</p> <p>$P \mid pmtn \mid L_{max}$ Baptiste [16]</p> <p>$Q \mid pmtn \mid L_{max}$ Lawler & Labetoulle [130] 5.1.3 lin. progr. $O(n^2)$</p> <p>$Q \mid pmtn; r_i; d_i \mid -$ Lawler & Labetoulle [130] 5.1.3 lin. progr. $O(n^2)$</p> <p>$R \mid pmtn; r_i \mid L_{max}$ Lawler & Labetoulle [130] 5.1.3 lin. progr. $O(n^2)$</p> <p>Table 5.4: Polynomially solvable preemptive parallel machine scheduling.</p>	<p>$Jm \mid \mid C_{max}$</p> <p>$J2 \mid n_i \leq 2 \mid C_{max}$ Lawler [126] $O(n^2)$</p> <p>$J2 \mid p_{ij} = 1 \mid C_{max}$ Brucker [28] $O(n^{2k})$</p> <p>$J2 \mid p_{ij} = 1; r_i \mid C_{max}$ Brucker & Krämer [42] $O(n^2)$</p> <p>$J2 \mid n = k \mid C_{max}$ Brucker & Krämer [42] $O(k^2 2^k m r^{k+1})$</p> <p>$J2 \mid p_{ij} = 1 \mid L_{max}$ Kubiak & Timkovsky [119] $O(n \log n)$</p> <p>$J \mid prec; p_{ij} = 1; r_i; n = k \mid f_{max}$ Kravchenko [114] $O(n^6)$</p> <p>$J2 \mid p_{ij} = 1 \mid \sum C_i$ Brucker et al. [44] $O(r^{1.5(k^2+k)})$</p> <p>$J \mid prec; r_i; n = 2; pmtn \mid f$ Sotskov [174], Brucker [27] $O(r^3)$</p> <p>$J \mid prec; r_i; n = 2; pmtn \mid f$ Sotskov [174] 6.4.2 $O(r^3)$</p> <p>$J \mid prec; p_{ij} = 1; r_i; n = k \mid \sum f_i$ Brucker & Krämer [39] $O(k^2 2^k m r^{k+1})$</p> <p>Table 6.6: Polynomially solvable job shop problems.</p>
<p>$1 \mid r_j \mid L_{max}$</p> <p>* $P \mid C_{max}$ Garey & Johnson [86]</p> <p>* $P \mid p_i = 1; intree; r_i \mid C_{max}$ Brucker et al. [29]</p> <p>* $P \mid p_i = 1; prec \mid C_{max}$ Ullman [187]</p> <p>* $P2 \mid chains \mid C_{max}$ Du et al. [74]</p> <p>* $Q \mid p_i = 1; chains \mid C_{max}$ Kubiak [117]</p> <p>* $P \mid p_i = 1; outtree$</p> <p>* $P \mid p_i = 1; intree;$</p> <p>* $P \mid p_i = 1; prec \mid \sum C_i$</p> <p>* $P2 \mid chains \mid \sum C_i$ Du et al. [74]</p> <p>* $P2 \mid r_i \mid \sum C_i$ Single-machine problem</p> <p>* $P2 \mid \sum w_i C_i$ Bruno et al. [48]</p> <p>* $P \mid \sum w_i C_i$ Lenstra [138]</p> <p>* $P2 \mid p_i = 1; chains \mid \sum w_i C_i$ Timkovsky [185]</p> <p>* $P2 \mid p_i = 1; chains \mid \sum U_i$ Single-machine problem</p> <p>* $P2 \mid p_i = 1; chains \mid \sum T_i$ Single-machine problem</p> <p>Table 5.3: NP-hard parallel machine problems without preemption.</p>	<p>$Pm \mid preempt \mid C_{max}$</p> <p>$P \mid pmtn \mid \sum C_i$ Labetoulle et al. [121] 5.1.2 $O(n \log n + mn)$</p> <p>$P \mid p_i = p; pmtn \mid \sum w_i C_i$ McNaughton [152] 5.1.1 $O(n \log n)$</p> <p>$Qm \mid pmtn \mid \sum U_i$ Lawler [126], Lawler & Martel [11] $O(n^{3(m+1)})$</p> <p>$Pm \mid p_i = p; pmtn \mid \sum w_i U_i$ Baptiste [17], Baptiste [10] $O(n^{3(m+1)})$</p> <p>Table 5.4: Polynomially solvable preemptive parallel machine scheduling.</p>	<p>$F2 \mid \mid C_{max}$</p> <p>$J2 \mid n_i \leq 2 \mid C_{max}$ Lawler [126] $O(n^2)$</p> <p>$J \mid prec; r_i; n = k \mid \sum w_i C_i$ Kravchenko & Timkovsky [154]</p> <p>$J2 \mid p_{ij} = 1 \mid \sum w_i U_i$ Kravchenko [115]</p> <p>$J \mid prec; r_i; n = k \mid \sum w_i T_i$ Middendorf & Timkovsky [154]</p> <p>$J \mid prec; r_i; n = k; pmtn \mid \sum w_i U_i$ Middendorf & Timkovsky [154]</p> <p>$J \mid prec; r_i; n = k; pmtn \mid \sum w_i T_i$ Middendorf & Timkovsky [154]</p> <p>Table 6.7: Pseudopolynomially solvable job shop problems.</p>

Peter Brucker: Scheduling Algorithms, Third Edition, Springer Verlag, 2001

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Rozvrhování s jedním zdrojem






- Problém rozvrhování na **jednom zdroji**, kde každá úloha má termín dostupnosti (**release date**) a termín dokončení (**due date**). Cílem je minimalizovat maximální překročení termínu splatnosti (**lateness**).
- Obecně se jedná o **NP-těžký problém**.
- Přidání dalších omezení (identický termín dostupnosti resp. termín dokončení) nebo naopak zvýšení flexibility (preempce) může vést k **polynomiálnímu problému**.

Polynomiální problémy

- všechny úlohy mají **identický termín dostupnosti** ($r_j = r$)
 - použije se **pravidlo EDD (earliest due date)**
 - úlohy se uspořádají v neklesajícím pořadí podle termínu dokončení
- všechny úlohy mají **identický termín dokončení** ($\delta_j = \delta$)
 - úlohy se uspořádají v neklesajícím pořadí podle termínu dostupnosti
- je povolena **preempce úloh**
 - optimální rozvrh se konstruuje podle pravidla EDD
 - nejprve vybereme úlohy s nejmenším termínem dostupnosti a z nich začneme provádět úlohu s nejmenším termínem dokončení
 - pokud tato úloha skončí nebo v jejím průběhu narazíme na další termín dostupnosti nějaké úlohy, pokračovat bude úloha, která v daném čase může běžet a má nejmenší termín dokončení

Příklad

úloha	p_j	r_j	δ_j
1 	2	0	8
2 	6	0	7
3 	5	1	6

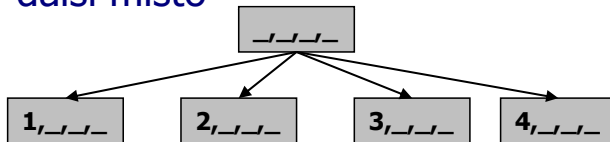


1 | r_j | L_{\max} je problém NP-těžký

Pro řešení použijeme **metodu větví a mezí**

- obecně **exponenciální složitost**
- rozvrh konstruujeme **zleva postupným výběrem úloh**

- **větvení** odpovídá úlohám, které můžeme do rozvrhu přidat na další místo

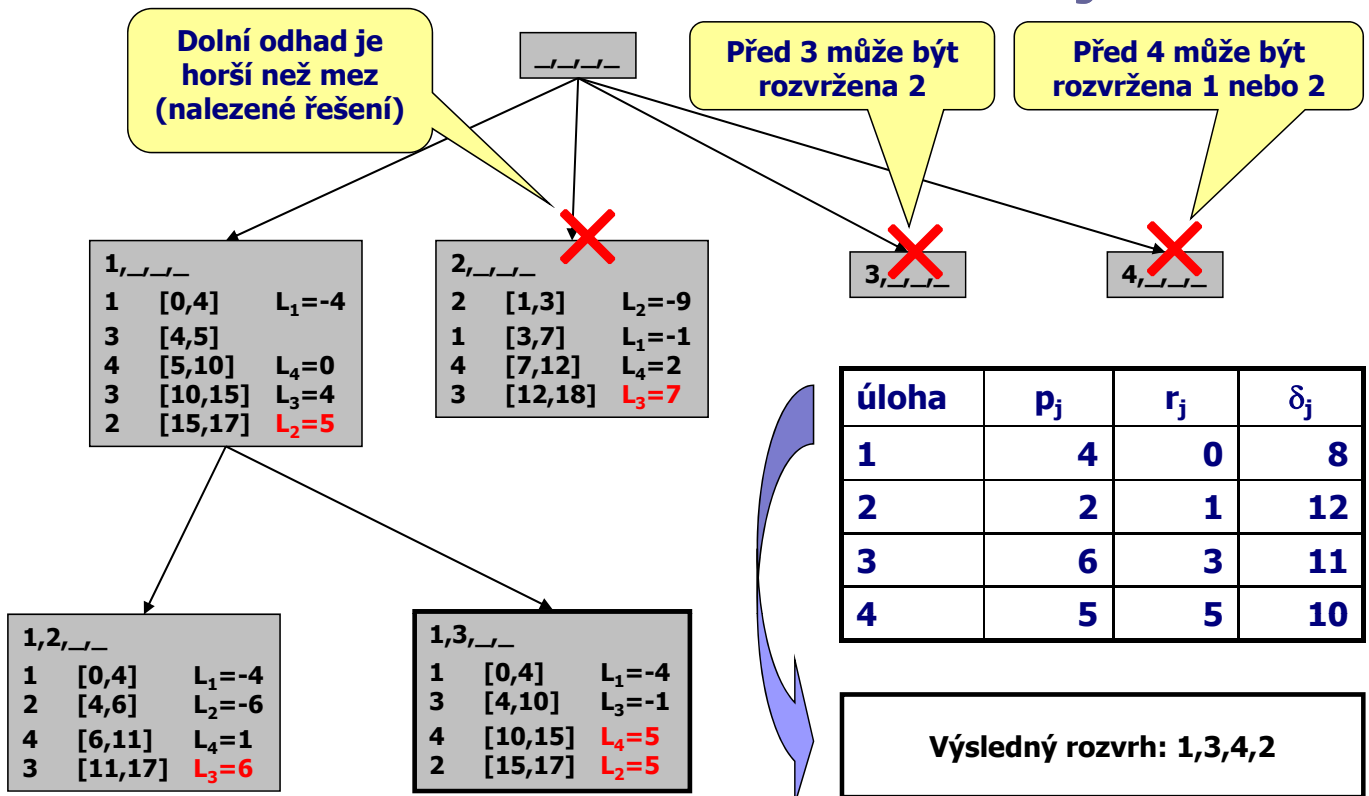


Uvažujeme pouze takové úlohy j , před které nelze předřadit jiná dosud nerozvržená úloha bez odsunutí startu úlohy j za svůj termín dostupnosti.

- potřebujeme znát **dolní odhad řešení** v každém podstromu
 - pokud je tento odhad větší než dosud nalezené nejlepší řešení (mez), nemusíme daný podstrom prohledávat
 - odhad získáme **relaxací** zbytku problému na 1 | r_j , preempt | L_{\max}
 - uvědomme si, že optimální preemptivní rozvrh nebude mít nikdy větší maximální zpoždění než rozvrh bez preempcí
 - pokud máme optimální řešení problému 1 | r_j , preempt | L_{\max} , které nepoužívá preempci, potom nemusíme pokračovat v prohledávání daného podstromu (lepší rozvrh tam nebude)

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Příklad: 1 | r_j | L_{\max}



dále nemusíme pokračovat, protože

- optimální řešení pro problém s preempcí je nepreemptivní
- hodnota optimálního řešení je stejná jako dolní odhad v rodičovském uzlu

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Rozvrhování a paralelní zdroje



Paralelní zdroje

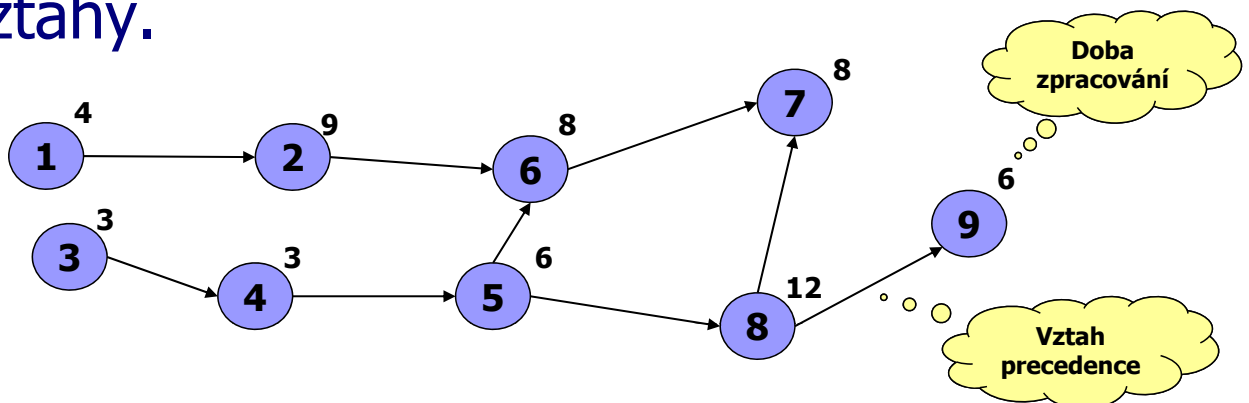
- Pro zpracování úloh často existuje několik alternativních zdrojů:
 - **identické zdroje**
 - doba zpracování úlohy je na každém zdroji stejná
 - **uniformní zdroje**
 - základní doba zpracování úlohy je násobena koeficientem rychlosti každého zdroje
 - trvá-li A 3-krát déle než B na jednom zdroji, bude na jiném zdroji poměr jejich doby zpracování totožný (tedy 3/1), i když vlastní doba zpracování se může na různých zdrojích lišit
 - **různé zdroje**
 - doby zpracování úlohy může být na každém zdroji libovolná
 - může se stát, že na jednom zdroji se A zpracuje rychleji než B a na jiném zdroji to bude naopak

Poznámka:

- Máme-li **alternativní zdroje** pro **preemptivní úlohu**, může tato úloha po přerušení pokračovat v běhu na dalším zdroji (jednotlivé části téže úlohy se ale nesmí v čase překrývat).

- Minimalizace makespanu preemptivních úloh s m identickými alternativními zdroji.
- Dolní odhad makespanu
 - $LB = \max\{\max_i p_i, (\sum_i p_i)/m\}$
- Rozvrh s tímto makespanem lze sestavit v čase **O(n)**, kde n je počet úloh:
 - řadíme úlohy v libovolném pořadí na jeden zdroj
 - ve chvíli, kdy dosáhneme LB, se úloha rozdělí a začne běžet od začátku na dalším (zatím volném) zdroji
 - díky $p_i \leq LB$ se dvě části rozdělené úlohy nebudou překrývat

- Minimalizace makespanu n nepreemptivních úloh s m identickými alternativními zdroji, kde mezi úlohami existují precedenční vztahy.



- P_m | prec | C_{max} n ≤ m metoda kritické cesty
- P_m | prec | C_{max} 2 ≤ m < n NP-těžký problém

Metoda kritické cesty

Několik termínů na úvod:

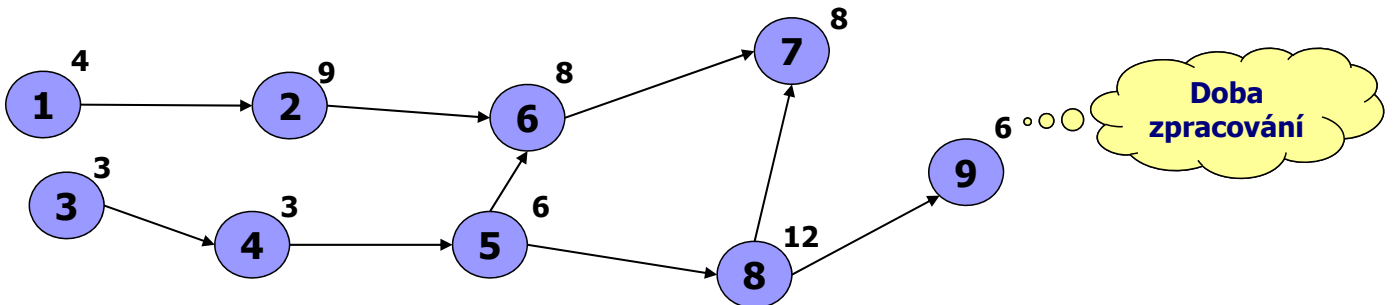
- **volná úloha** – může se (trochu) opozdit bez vlivu na makespan
- **kritická úloha** – nemůže se opozdit bez zvětšení makespanu
- **kritická cesta** – množina kritických úloh

Postup řešení

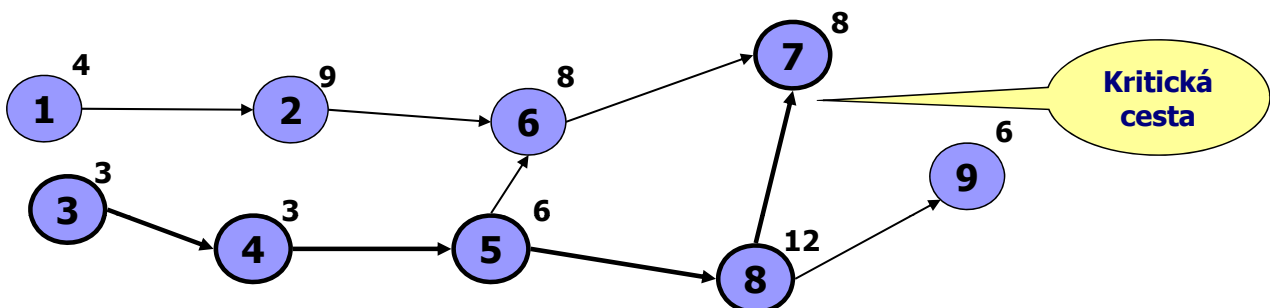
- **dopředná fáze** najde minimální startovní (est) a koncové (ect) časy a hodnotu minimálního makespanu C_{max}
 - začneme od úloh, které nemají předchůdce: **$est_i = 0$, $ect_i = p_i$**
 - postupně zpracováváme úlohy, jejichž všichni předchůdci již byli zpracováni: **$est_i = \max_{j < i} ect_j$, $ect_i = est_i + p_i$**
 - **$C_{max} = \max_i ect_i$**
- **zpětná fáze** najde maximální startovní (lst) a koncové (lct) časy
 - začneme od úloh, které nemají následníka: **$lct_i = C_{max}$, $lst_i = C_{max} - p_i$**
 - postupně zpracováváme úlohy, jejichž všichni následníci již byli zpracováni: **$lct_i = \min_{i < j} lst_j$, $lst_i = lct_i - p_i$**
 - ověříme, že **$0 = \min_i lst_i$**
- úlohy, kde $est_i = lst_i$, jsou kritické.
- kritická cesta je řetěz kritických úloh začínající v čase 0 a končící v čase C_{max} .

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Příklad: Pm | prec | C_{max}



úloha	1	2	3	4	5	6	7	8	9
est	0	4	0	3	6	13	24	12	24
ect	4	13	3	6	12	21	32	24	30
lst	3	7	0	3	6	16	24	12	26
lct	7	16	3	6	12	24	32	24	32



Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Multi-operační rozvrhování

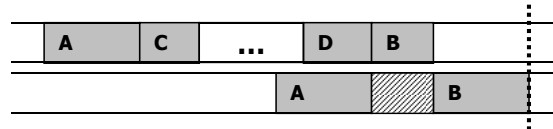


„Shop“ problémy

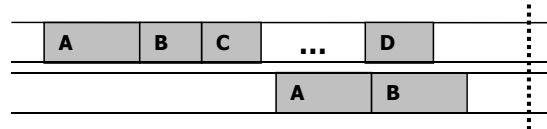
- Úloha (job) je často rozdělena do menších operací
multi-operační (shop) model.
 - mezi operacemi mohou být různé precedenční vztahy
 - zdroje jsou pro operace jednoznačně určeny
- **Job-shop**
 - operace v rámci úlohy jsou lineárně uspořádány
 - pro různé úlohy může být různé pořadí a různý počet operací
 - zpravidla je každý zdroj při zpracování úlohy navštíven pouze jednou
- **Flow-shop**
 - speciální případ job-shop
 - všechny úlohy mají stejný počet a stejné pořadí operací
 - např. pásová výroba
- **Open-shop**
 - jako flow-shop, ale bez uspořádání operací
 - např. konfigurace produktu, kde nezáleží na pořadí operací

Při minimalizaci makespanu u flow-shop problému existuje optimální rozvrh, kde je pořadí úloh na prvních (posledních) dvou zdrojích totožné.

- necht' k je počet úloh, jejichž operace jsou na začátku rozvrhu uspořádané identicky na obou zdrojích
- vezměme takový optimální rozvrh, který má největší k
- pokud je k různé od počtu úloh, nastává následující situace:



- potom ale můžeme operaci úlohy B na prvním zdroji přesunout těsně za A a podobně můžeme posunout operaci úlohy B na druhém zdroji blíže k A



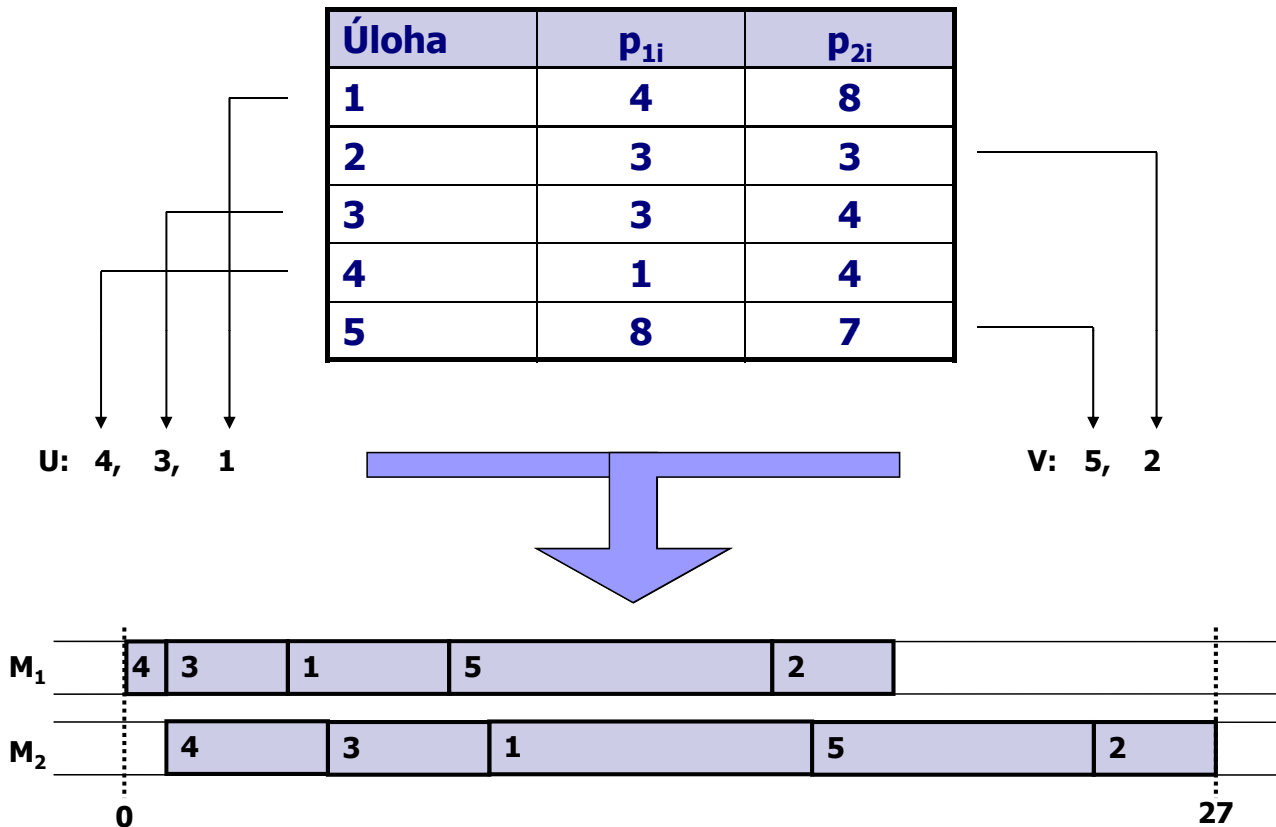
- tímto postupem se ale rozvrh určitě neprodlouží, tj. dostali jsme jiný optimální rozvrh, který má větší k

F2 | | C_{max}

- **Flow-shop problém na dvou zdrojích s minimalizací makespanu**
 - každá úloha se skládá ze dvou operací, první operace běží na prvním zdroji a druhá operace na druhém zdroji
 - minimalizujeme čas dokončení poslední úlohy
- Podle předchozí věty se **stačí starat jen o pořadí úloh**, které pak jednoznačně určí pořadí operací na jednotlivých zdrojích.

Postup řešení:

- úlohy rozdělíme do dvou množin:
 - úlohy, jejichž operace na zdroji 1 je kratší než na zdroji 2
 $U = \{j \mid p_{1j} < p_{2j}\}$
 - Úlohy, jejichž operace není na zdroji 1 kratší než na zdroji 2
 $V = \{j \mid p_{1j} \geq p_{2j}\}$
- úlohy v **U** **upořádáme v neklesajícím pořadí** podle p_{1j}
- úlohy ve **V** **uspořádáme v nerostoucím pořadí** podle p_{2j}
- úlohy z **V** **přidáme za U**, čímž je definováno pořadí všech úloh
- rozvrh vygenerujeme zleva tak, že každou operaci rozvrhneme do co nejmenšího možného startovního času



Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Job-shop

■ Job-shop problém je specifikován:

- množinou **m zdrojů**
- množinou **n úloh**
 - každá úloha se skládá z **posloupnosti operací**, jejichž počet a pořadí může být různé pro různé úlohy
 - zdroj a čas zpracování je pro každou operaci pevný
 - při zpracování úlohy se může daný zdroj navštívit jednou nebo vícekrát (re-cirkulace)
- objektivní funkcí**

■ Převážně se jedná o **NP-úplné problémy**, které patří mezi nejznámější klasické rozvrhovací problémy.

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Job-shop problém se dvěma zdroji, maximálně dvěma operacemi na úlohu a minimalizací makespanu.

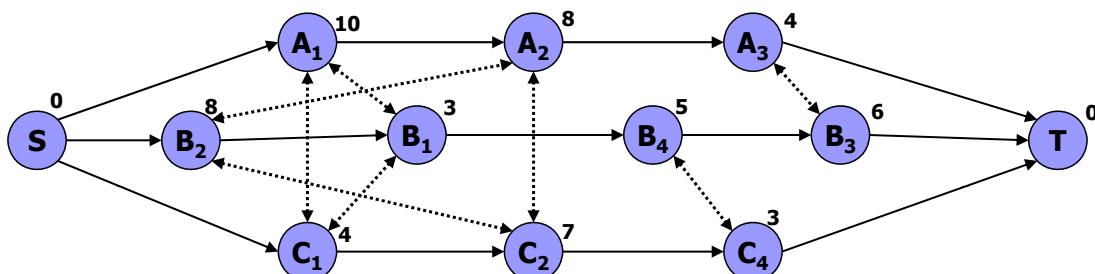
- lze řešit polynomiálně **redukcí na flow-shop se dvěma zdroji**:
 - úlohy rozdělíme do čtyř množin:
 - I_1 úlohy jejichž jediná úloha běží na M_1
 - I_2 úlohy, jejichž jediná úloha běží na M_2
 - $I_{1,2}$ úlohy, jejichž první operace běží na M_1 a druhá na M_2
 - $I_{2,1}$ úlohy, jejichž první operace běží na M_2 a druhá na M_1
 - najdeme optimální posloupnosti úloh $R_{1,2}$ a $R_{2,1}$ pro flow-shop problémy s množinami $I_{1,2}$ a $I_{2,1}$
 - finální rozvrh získáme takto:
 - na zdroji M_1 nejprve rozvrhneme úlohy $I_{1,2}$ podle řešení $R_{1,2}$, následovat budou úlohy I_1 v libovolném pořadí a na závěr budou úlohy $I_{2,1}$ podle řešení $R_{2,1}$
 - na zdroji M_2 nejprve rozvrhneme úlohy $I_{2,1}$ podle řešení $R_{2,1}$, následovat budou úlohy I_2 v libovolném pořadí a na závěr budou úlohy $I_{1,2}$ podle řešení $R_{1,2}$

Je to optimální rozvrh?

- Ano, protože alespoň jeden ze zdrojů pracuje bez přerušení (pokud oba, je to jasné) a $R_{1,2}$ a $R_{2,1}$ jsou optimální rozvrhy (pro případ, že některý zdroj běží naprázdno)

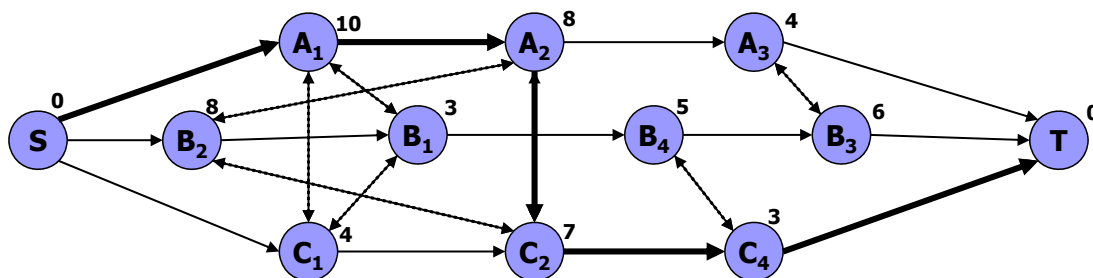
Disjunktivní graf

- Jak řešit obecné job-shop problémy $J_m \parallel C_{max}$?
- Problém i rozvrh můžeme kódovat v podobě **disjunktivního grafu**:
 - **uzly** odpovídají operacím
 - každý uzel má přiřazenu váhu rovnou délce operace
 - dva dodatečné uzly S a T s vahou 0
 - **orientované hrany**
 - **konjunktivní hrany** popisují precedence mezi operacemi
 - hrany z S vedou do operací, které nemají předchůdce
 - z operací, které nemají následníka, vedou hrany do T
 - **disjunktivní hrany** spojují operace různých úloh prováděné na stejném zdroji (jsou vždy přítomny obě hrany)
 - disjunktivní hrany tvoří v grafu kliky
 - říkají, že dané operace se musí nějak uspořádat (na zdroji se nemohou překrývat)



Jak najít korektní rozvrh?

- z každého páru **disjunktních hran se vybere jedna** hrana tak, aby ve vzniklém grafu nebyly cykly
 - cyklus v grafu znamená neuskutečnitelný rozvrh
- doba zpracování rozvrhu (makespan) odpovídá délce nejdelší cesty v grafu z S do T (měřeno jako součet vah vrcholů na cestě)
 - naším cílem bude vybrat disjunktivní hrany tak, abychom **minimalizovali délku nejdelší cesty** (kritická cesta)



Plánování a rozvrhování, Roman Barták

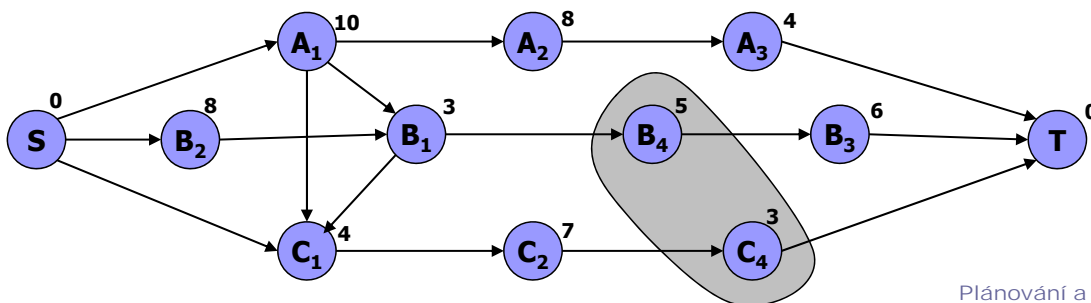
Heuristický algoritmus

- Job-shop rozvrhování $J_m \mid \mid C_{\max}$ je **NP-úplný problém!**
- Pro jeho řešení použijeme myšlenku z **nelineárního programování**:
 - **všechny proměnné se drží zafixované a podle zbývajících proměnných se optimalizuje** (stejný postup se opakuje s dalšími proměnnými)
 - v našem případě budeme každý zdroj optimalizovat samostatně
 - pro zvýšení šancí na nalezení dobrého řešení je dobré brát **proměnné/zdroje** v pořadí **podle klesající důležitosti**
- Potřebujeme odpovědět na **dvě otázky**:
 - **Jaký zdroj rozvrhovat jako první, druhý, ...?**
 - **Jak najít rozvrh pro zvolený zdroj (kompatibilní se zbytkem)?**

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Rozvržení zdroje

- Necht' je část problému již vyřešena (máme graf, kde jsou konjunktivní hrany a některé vybrané disjunktivní hrany).
- Pro každý zdroj X , který ještě není rozvržen, vyřešíme problém $1 \mid r_j \mid L_{\max}$ s operacemi zdroje X , kde:
 - délka trvání p_i operací je dána původním problémem
 - termín dostupnosti r_i (release date) je rovný délce nejdelší cesty z S do dané operace i
 - termín dokončení (due date) operace i je rovný $\delta_i = \text{nejdelší_cesta}(S,T) - \text{nejdelší_cesta}(i,T) + p_i$
- Zdroj, který dá největší zpoždění L_{\max} , nazveme **úzkým hrdlem** (bottleneck) a pro něj získaný optimální rozvrh přidáme do řešení.



	B_4	C_4
p	5	3
r	13	24
δ	21	27

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Přeuspořádání

Kvalitu získaného částečného řešení se můžeme ještě pokusit vylepšit **pře-rozvržením již hotových zdrojů.**

- vezmeme libovolný již rozvržený zdroj X (kromě posledně rozvrženého) a jeho disjunktivní hrany odstraníme z grafu
- znovu vyřešíme problém $1 \mid r_j \mid L_{\max}$ s operacemi zdroje X a získané řešení přidáme do grafu

Plánování a rozvrhování, Roman Barták

Algoritmus Shifting Bottleneck (posouvání úzkého hrdla)

- začneme s grafem obsahujícím pouze konjunktivní hrany
- analyzujeme jednotlivé dosud nerozvržené zdroje
 - vytvoříme a vyřešíme příslušné problémy $1 \mid r_j \mid L_{\max}$
- vybereme zdroj, který je úzkým hrdlem, a jeho optimální rozvrh přidáme do grafu
- pokusíme se přeuspořádat již rozvržené zdroje
- celý postup opakujeme tak dlouho, dokud nerozvrhneme všechny zdroje

Poznámka:

- Jedná se o **heuristický algoritmus**, který negarantuje nalezení optimálního řešení